

Voedselbank Vitamine EXTRA

Een nieuwsboost van VOEDSELBANKEN.NL

Jaargang 4, 10 oktober 2017

Commotie in media over gezondheid voedselpakketten

De eerste week van oktober was er veel commotie in de media rondom de publicatie van een oud onderzoek van Judith Neter, onderzoeker bij de Vrije Universiteit. Judith deed in de jaren 2010-2011 onderzoek naar het eetpatroon en de voedselconsumptie bij voedselbank klanten bij elf voedselbanken. Nu pas werden haar onderzoeksresultaten gepubliceerd in de universitaire wereld. Het persbericht dat de VU uitstuurde werd helaas niet met ons afgestemd. Daardoor werd een verkeerd beeld geschetst:

- Het voedselaanbod is de afgelopen jaren immers sterk veranderd. De voedselbanken zijn nu voedsel veilig en met vrijwel alle supermarkten en veel producenten in het land werden afspraken gemaakt over voedseldonaties.
- In het onderzoek werd beschreven wat de klanten aten, inclusief al hetgeen wat klanten zelf bijkochten en dus niet zozeer wat de voedselbanken in de pakketten uitdeelden.

Veel collega's van voedselbanken hebben n.a.v. het persbericht van de VU een completer en actueler beeld kunnen schetsen in landelijke en regionale media. In de NRC van maandag 9 oktober konden wij het beeld ook nuanceren. Wij delen het artikel hieronder:

Te kleine beurs voor een gezonde maaltijd

Wat eten we? Het land waar we elk jaar voor ruim 2,5 miljard euro eten weggooiën en er toch kinderen zijn die honger hebben.

Hoe kun je ervoor zorgen dat arme mensen gezond eten? Die vraag dringt zich op nadat deze week in het nieuws kwam dat klanten van de voedselbank ongezond eten. Waarbij soms vergeten werd erbij te zeggen: die mensen werden in 2011 en 2012 ondervraagd. En ook: de onderzoekers schreven niet dat de **pakketten** ongezond waren, ze onderzochten alleen wat de **mensen** aten. Te veel vet, zout en suiker, te weinig groente, fruit en vis. In elk geval kregen ze niet binnen wat de richtlijnen voorschrijven.

Nu is het beeld ontstaan dat wie naar de voedselbank gaat, met ongezond eten thuiskomt. Voor de voedselbank, die het moet hebben van vrijwilligers, giften en de medewerking van winkels en andere

NRC
HANDELSBLAD

leveranciers, is dat niet alleen een heel vervelend beeld, het is ook nog eens niet wáár, zegt Leo Wijnbelt, voorzitter van de landelijke vereniging. De realiteit is weer eens complex. Om te beginnen is er veel veranderd in vijf jaar, de pakketten zijn nu gemiddeld groter en gezonder. Het doel is: 25 gezonde producten per pakket. Er is bovendien niet één pakket. Het verschilt per week per voedselbank, afhankelijk van wat die week gedoneerd wordt. Als Rusland Nederlandse telers boycot is er ineens veel groente en fruit. Als er een retailer is die ingevroren producten kan leveren, is er vlees.

En wat weet je eigenlijk van die mensen die deze pakketten krijgen? Je hoopt dat ze geen zeven dagen hoeven te leven van een pakket voor drie dagen. En dat

ze het aanvullen met gezond eten. Dat ze weten (of kunnen lezen) wat ze met een stronk broccoli kunnen doen. Maar daar kun je niet op rekenen. Je weet alleen dat mensen zo weinig geld over hebben, dat ze eerder goedkope producten met veel calorieën bijkopen, dan biologische bietjes en verse zalm.

Hoe langer je met Leo Wijnbelt aan de telefoon zit, hoe meer het ongemakkelijke gevoel je bekruipt dat je geen idee hebt wat er aan de andere kant van de kloof gebeurt. Wijnbelt ziet families die al vier generaties onder de armoedegrens leven. Moeders die blij zijn met een fles cola in hun pakket omdat dat het enige is waarmee ze hun kinderen kunnen verwennen. Gezinnen die niet elke dag een warme maaltijd kunnen eten.

„Als je in armoede leeft”, zegt Wijnbelt, „gebeurt er iets in je hersenen, je bent alleen nog maar aan het overleven. Je maakt geen rationele afwegingen meer. Je hebt geen energie om verantwoorde keuzes te maken.” Hij wordt kwaad als hij eraan denkt dat kinderen honger hebben in een land waar jaarlijks voor 5 miljard euro aan voedsel wordt weggegooid. Niks makkelijker dan aan de gelukkige kant van de kloof te roepen dat er meer groente in de doos moet, en dat er geen chips in zou mogen. „Maar wij zijn bezig met noodhulp, voor mensen die honger hebben. We zorgen altijd voor veilig voedsel en vervolgens zo veel mogelijk en zo gezond mogelijk. In die volgorde.” Gezond eten is een kwestie waarover mensen die gezond eten zich druk maken. Wie arm is, heeft andere zorgen.

Het op 30 september geopende Centraal Uitgiftepunt Arnhem-Zuid draaide al een paar weken vóór de opening volgens het 'supermarkt'-principe. Veel verse producten die door de klanten de hele week door afgehaald kunnen worden.

Martine Kamsma, NRC 9 oktober 2017